

**Процедура чрез подбор на проекти
BG16M1OP002-2. 009**

**„Изпълнение на демонстрационни
проекти в областта на управлението на
отпадъците“**

**по приоритетна ос 2 „Отпадъци“
на ОПОС 2014-2020 г.**

*Обществено обсъждане на проект на насоки за кандидатстване
14 юни 2019 г.*

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ (1)

- *Вид на процедурата:* предоставяне на безвъзмездна финансова помощ (БФП) чрез подбор на проекти;
- *Цел на процедурата:* Чрез финансирането с приоритет към дейности, които се намират най-високо в йерархията при управление на отпадъците, да се подпомогне постигането на целите, заложиени в чл. 31, ал. 1 от Закона за управление на отпадъците (ЗУО), по отношение на битовите отпадъци.
- *Очаквани резултати:* Принос за: формиране на общество с нулеви отпадъци и повишаване на общественото съзнание за спазване на йерархията за управлението на отпадъците; прехода към кръгова икономика в България и за подпомагане постигането на рециклиране на 50 % от битовите отпадъци до 2020 г.
- *Териториален обхват:* територията на Република България

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ (2)

- *Общ бюджет на процедурата: 9 779 150 лв.*
- *Максимален размер на БФП за проект: до 391 166 лв.*
- *Допустими кандидати:*
 - общини;
 - юридически лица със стопанска цел (ЮЛСЦ);
 - юридически лица с нестопанска цел (ЮЛНЦ).
- *Максимален срок за изпълнение на проект: 18 месеца*

ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ КАНДИДАТИТЕ

- Да не са предприятие в в затруднено положение по смисъла на законодателството за държавни помощи;
- Да не са налични обстоятелства за отстраняване от участие в процедура за възлагане на обществена поръчка или да не са изпълнили разпореждане на Европейската комисия за възстановяване на предоставената им неправомерна и несъвместима държавна помощ;
- При партньорство - само един партньор по проект, като се представя подписано писмено споразумение;
- Един кандидат може да подаде само едно проектно предложение и не може да бъде партньор в друго проектно предложение. Партньорът може да е такъв само за едно проектно предложение и не може да бъде кандидат или партньор в друго проектно предложение.

ПРИ КАНДИДАТИ ЮЛСЦ:

- Да са търговци по смисъла на Търговския закон, вписани в Търговския регистър;
- Да са регистрирани най-малко 18 месеца преди подаването на проектното предложение;
- Да представят решение за кандидатстване от колективен/управителен орган, ако такова се изисква от приложимото законодателство и учредителните актове на съответното ЮЛСЦ;
- Да притежават права, ако такива се изискват по реда на Закона за управление на отпадъците (ЗУО), за извършване от ЮЛСЦ на предвидените в проектното предложение дейности по третиране на отпадъците (*с изключение на третиране на битови отпадъци, образувани при тяхната дейност*);
- Да притежават нотариално заверено съгласие, при засягане на права и задължения на трети лица, относно собственост на отпадъците, предмет на проекта.

ПРИ КАНДИДАТИ ЮЛНЦ:

- Да са сдружения, вписани в регистъра на юридическите лица с нестопанска цел, определени за извършване на общественополезна дейност по смисъла на Закона за юридическите лица с нестопанска цел (ЗЮЛНЦ), като поне една от целите на организацията в устава/учредителния акт е свързана със защита/опазване на околната среда;
- Да са регистрирани най-малко 18 месеца преди подаването на проектното предложение;
- Да представят документ за разрешаване/съгласие на съответния управителен орган за кандидатстване по процедурата;
- Да притежават права, ако такива се изискват по реда на ЗУО, за извършване от ЮЛНЦ на предвидените в проектното предложение дейности по третиране на отпадъците (*с изключение на третиране на битови отпадъци, образувани при тяхната дейност*);
- Да притежават нотариално заверено съгласие, при засягане на права и задължения на трети лица, относно собственост на отпадъците, предмет на проекта.

ПРИ КАНДИДАТИ ОБЩИНИ:

- Да представят решение на Общинския съвет за кандидатстване по процедурата;
- Не трябва да представят доказателства за права за извършване на дейности, предвид нормативно регламентираните права по ЗУО;
- Кандидати община и общинско предприятие на същата община ще се считат за един и същи кандидат.

ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДОПУСТИМИ ДЕЙНОСТИ (1)

- Дейностите по процедурата трябва да включват третиране **само на битови отпадъци, генерирани на територията на Република България** и да са за:
 - **предотвратяване на образуването на битовите отпадъци**, вкл. отпадъците, които не могат да бъдат рециклирани;
 - подобряване на **подготовка** на тези отпадъци за **повторна употреба**, както и **насърчаване на повторната употреба и ремонт**.
- Финансиране по процедурата може да бъде предоставено и за **демонстриране на възможности за подобряване на съществуващи системи за разделно събиране на битови отпадъци и последващото рециклиране на тези отпадъци**. *(Предвидените дейности по проекта не е допустимо да са и да се считат за част от регионалната система за управление на отпадъците по смисъла на ЗУО в срока на дълготрайност на демонстрационния проект).*

ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДОПУСТИМИ ДЕЙНОСТИ (2)

- При подготовката и изпълнението на демонстрационните проекти по тази процедура следва **да бъде използван натрупаният опит от други проекти за предотвратяване на образуването, подготовка за повторна употреба и рециклиране на битови отпадъци, изпълнени на друго място, в т.ч. на и извън територията на Р България.**
- Всички дейности, включени в проектното предложение, следва да са пряко свързани с и необходими за изпълнението на проекта.
- Предвидените дейности в проектното предложение трябва да са ясно описани, логически да са свързани с постигането на целите на проектното предложение и с предложените целеви стойности на индикаторите по процедурата.
- Описанието на дейностите трябва да бъде подробно, с детайли, включително и по отношение на начините и етапите за тяхното изпълнение и времевия обхват за всяка дейност.

ДЕМОНСТРАЦИОНЕН ПРОЕКТ

За целите на процедурата „демонстрационен проект“ е който:

- **ползва добра практика от успешно изпълнени проекти**, реализирани и приключени с постигнати резултати на друго място, вкл. и извън територията на Р България, И
- **предвижда да осъществява на практика**, да изпитва, да оценява и да разпространява действия или подходи **от изпълнените вече проекти, които**, в специфичния контекст на проекта, **са нови или неизвестни на определеното място** (различно от мястото, където е реализирана успешно добрата практика), където се предвижда да се реализира демонстрационния проект (в границите на съответната община, в рамките на регион за управление на отпадъците или на цялата територия на Република България) И
- **прилага практики** за намаляване на въздействието върху околната среда чрез **предотвратяване на образуването на битови отпадъци и/или подготовка за повторна употреба, и/или разделно събиране на битови отпадъци с приоритет на събиране при източника, и/или рециклиране на разделно събрани битови отпадъци**, които дейности допринасят като цяло за намаляване на количеството битови отпадъци за депониране.

Демонстрационният проект, който се предвижда да се приложи на определеното място, **трябва да е от интерес на целеви групи** да приложат при подобни обстоятелства и на други места на територията на Република България резултатите от демонстрационния проект с друго финансиране.

ДОПУСТИМИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ ДЕЙНОСТИ – Дейност 1

1. Дейност 1 „Подготовка“

Дейността не е задължителна.

Дейността може да бъде допустима само при комбинирането ѝ с дейности 2 и 3.

Като част от дейността е допустимо да се извърши:

- подготовка, вкл. проектиране – извършване на експертни анализи, изследвания, обосновки и др.
- разработване на Обосновка за демонстрационен проект съгласно Приложение № 6 от условията за кандидатстване.

2. Дейност 2 „Изпълнение на демонстрационен проект“

Дейността е задължителна.

Дейността е допустима само при комбинирането ѝ с дейност 3.

Дейността трябва да се отнася за осъществяване на демонстрационен проект, насочен към изпълнение и демонстриране на добра практика (успешно реализирана с постигнати резултати) за предотвратяване на образуването на битови отпадъци и/или подготовка за повторна употреба, и/или разделно събиране на битови отпадъци и последващото им рециклиране.

Дейността трябва да бъде описана в представената обосновка съгласно Приложение № 6 от условията за кандидатстване.

ПРИМЕРНИ ГРУПИ МЕРКИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ

Примерни групи мерки, които биха могли да бъдат финансирани при обосноваване съгласно изискванията на условията за кандидатстване са, *но не само*:

- предотвратяване на образуването на битови отпадъци на обществени места, в т.ч. в: административни сгради, в домакинства / жилищни райони, заведения за обществено хранене, хотели, хижи и др., включително вътрешнофирмени подходи за постигане на нулеви отпадъци и за постигане на нулеви отпадъци от домакинства;
- разделно събиране на отпадъци в административни сгради, заведения за обществено хранене, хотели, хижи и др.;
- предотвратяване на замърсяването и осигуряването на разделно събиране на отпадъци на обществени места, включително свързани с потреблението от заведенията за бързо хранене;
- разширяване ползването на специализирана / високотехнологична техника и системи за събиране на рециклируеми отпадъци от потока битови отпадъци;
- модели за предотвратяване образуването на отпадъци, повторна употреба и подготовка за повторна употреба, например чрез насърчаване на дейности за поправка и ремонт вместо купуването на нови стоки;
- други.

3. Дейност 3 „Кампании за популяризиране на резултатите от проекта“

Дейността е задължителна.

Дейността е допустима само при комбинирането ѝ с дейност 2.

Дейността трябва да включва само и единствено мерки, които са пряко свързани с демонстрационния проект и популяризирането на резултатите от него.

Дейността може да включва различни подходящи спрямо целевите групи форми за популяризиране на резултатите от проекта.

Целевите групи се описват в обосновката по Приложение № 6 от условията за кандидатстване.

ДОПУСТИМИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ ДЕЙНОСТИ – Дейности 4 и 5

4. Дейност 4 „Организация и управление на проекта“

5. Дейност 5 „Информация и комуникация“

Дейностите са задължителни, трябва да бъдат описани и остойностени в проектното предложение, *но няма да бъдат предмет на оценката.*

НЯКОИ СПЕЦИФИЧНИ ЗА ПРОЦЕДУРАТА ИЗИСКВАНИЯ (1)

- За целите на кандидатстване за всяко проектно предложение кандидатът трябва да представи **обосновка за демонстрационен проект, която задължително трябва да бъде изготвена по определената структура и да съдържа най-малко информацията съгласно образеца, указанията и изискванията по Приложение № 6 от условията за кандидатстване.**
- За дейностите, които се предвижда да се осъществяват в и/или да ползват конкретен имот/терен постоянно или за по-продължително време - съответните имоти/терени да са собственост на кандидата или партньора, или да се представят съответните документи, удостоверяващи правото за ползване и/или съгласието на собственика за ползване на съответния терен/имот.
- Строителните и монтажни работи по смисъла на Закона за устройство на територията са допустими само в случай че имотът, върху който са предвидени такива дейности, е собственост на кандидата или партньора, или кандидатът или партньорът има учредени ограничени вещни права (включително сервитутни права).
- При необходимост от закупуване на съдове за разделно събиране на битови отпадъци, допустими за финансиране са само нови съдове, които са пряко свързани с изпълнението на обосноващите дейности по проекта и предназначени за многократно използване.

НЯКОИ СПЕЦИФИЧНИ ЗА ПРОЦЕДУРАТА ИЗИСКВАНИЯ (2)

- Кандидатът или партньорът следва да са собственици на всичко, изпълнено със средства по процедурата и се ангажират да не прехвърлят придобитата по проекта собственост на трети лица най-малко за срока на дълготрайност на демонстрационния проект по настоящата процедура.
- **Срокът на дълготрайност на демонстрационния проект** не може да бъде повече от периода за осигуряване на устойчивост по чл. 71 от Регламент (ЕС) № 1303/2013:
 - в общия случай е 2 (две) години след приключване на дейностите по проекта (крайното плащане към бенефициента);
 - за проекти, включващи инвестиции в инфраструктура или производствени инвестиции, срокът на дълготрайност е не повече от 5 (пет) години след приключване на дейностите по проекта;
 - за проекти, включващи инвестиции в инфраструктура или производствени инвестиции, този срок се удължава на 10 (десет) години от окончателното плащане, в случаите в които производствената дейност е преместена извън Съюза, с изключение на случаите, когато бенефициентът е МСП. При наличие на приложим режим на държавна помощ, периодът от 10 години се заменя със срок, приложим съгласно правилата за съответния режим на държавна помощ.

Индикатори за изпълнение (индивидуални за процедурата):

- 1. Реализирани демонстрационни проекти – бр.*
- 2. Проведени кампании за популяризиране на резултатите от демонстрационните проекти – бр.*
- 3. Лица, до които ще бъдат разпространени резултатите от демонстрационния проект – бр. Лица*
- 4. Лица, които пряко ще бъдат обхванати от резултатите от демонстрационните мерки – бр. Лица*

Индикатор за резултат (индивидуален за процедурата):

- 1. Количество битови отпадъци, които са били предотвратени, разделно събрани и/или рециклирани, или подготвени за повторна употреба в резултат от изпълнението на проекта – тон/година*

В случай на неизпълнение на прогнозните цели стойност на индикаторите, на кандидатите ще бъдат наложени финансови корекции съгласно посоченото в Административния договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ (Приложение № 1 от условията за изпълнение).

ДОПУСТИМИ КАТЕГОРИИ РАЗХОДИ

I. РАЗХОДИ ЗА СТРОИТЕЛНО-МОНТАЖНИ РАБОТИ (СМР): СМР; Непредвидени разходи за СМР; Машини, оборудване и съоръжения за експлоатация на обектите;

II. РАЗХОДИ ЗА МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ: Закупуване/доставка/монтаж (пускане в експлоатация) на оборудване, съоръжения, обзавеждане и техника;

III. РАЗХОДИ ЗА НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ: Закупуване/осигуряване на софтуер и лицензи;

IV. РАЗХОДИ ЗА УСЛУГИ: Разходи за подготовка и изпълнение;

V. РАЗХОДИ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ И УЧАСТИЕ В МЕРОПРИЯТИЯ: Разходи за провеждане на кампании за популяризиране на резултатите от демонстрационния проект;

VI. НЕПРЕКИ РАЗХОДИ: Разходи за организация и управление - по чл. 55, ал. 1, т. 1 от ЗУСЕСИФ; Разходи за информация и комуникация на проекта - по чл. 55, ал. 1, т. 1 от ЗУСЕСИФ; Непреки разходи по чл. 55, ал. 1, т. 4 от ЗУСЕСИФ.

VII. НЕВЪЗСТАНОВИМ ДДС

Разяснения за допустимите видове разходи и причисляването им към съответната категория са представени в Приложение № 2 към условията за кандидатстване.

НЯКОИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДОПУСТИМОСТ НА РАЗХОДИТЕ

- Бюджетът на проектното предложение трябва да съдържа както разходи, които кандидатът смята да извърши след одобрението на проектното предложение, така и такива, които вече е направил преди подаването му във връзка с изпълнението на дейности по проекта, които са извършени в срока на допустимост на разходите и които не са финансирани със средства от ЕСИФ или чрез други инструменти на ЕС, както и с други публични средства, различни от тези на бенефициента при съобразяване на чл. 65, параграф 6 от Регламент (ЕС) № 1303/2013.
- За разходите, за които в нормативната уредба и настоящите насоки за кандидатстване са предвидени ограничения в размера или стойността им, допустима за финансиране е частта от разхода до размера на ограниченията, съответно до определената стойност. *Процентните ограничения се прилагат както за определяне на размера на допустимите разходи за финансиране по бюджета на етап оценка, така и върху реално извършените, разплатени, верифицирани и сертифицирани разходи за определяне на размера на допустимите разходи за възстановяване при реалното изпълнение на проекта.*
- В случай че дейностите за организация и управление на проекта се възлагат *изцяло на външен за бенефициента изпълнител*, БФП за тези дейности се предоставя само под формата по чл. 55, ал. 1, т. 1 от ЗУСЕСИФ (*възстановяване на действително направени и платени допустими разходи*).

ОПРОСТЕНИ РАЗХОДИ

- В случай че екипът за управление на проекта е сформирани единствено от служители на бенефициента (или е смесен – от служители на бенефициента и от външни за него лица, избрани в съответствие с националното законодателство), то БФП се предоставя **само** под формата по чл. 55, ал. 1, т. 4 от ЗУСЕСИФ (финансиране с единна ставка, определено чрез прилагане на процент към една или няколко определени категории разходи).
- В рамките на настоящата процедура е предвидена възможност за извършване на разходи по чл. 55, ал. 1, т. 4 от ЗУСЕСИФ (финансиране с единна ставка, определена чрез прилагане на процент към една или няколко определени категории разходи) по отношение на категории разходи и в процентни ограничения, посочени в утвърдена от Ръководителя на УО на ОП ОС 2014-2020 г. *Актуализирана методология за определяне на размерите на единна ставка за финансиране на дейности за организация и управление на проекти по ОП ОС 2014 - 2020 г., съфинансирани от Европейските структурни фондове и Кохезионния фонд.*
- В случаите, в които разходите за дейностите по организация и управление и информация и комуникация на проекта се възстановяват по чл. 55, ал. 1, т. 4 от ЗУСЕСИФ (финансиране с единна ставка, определено чрез прилагане на процент към една или няколко определени категории разходи), в тях се включват и разходи за подготовка на документация за възлагане и провеждане на обществени поръчки.

ОГРАНИЧЕНИЯ ЗА НЯКОИ РАЗХОДИ

- разходи за организация и управление – до 10 % от общите допустими разходи по проекта (при прилагане на формата по чл. 55, ал. 1, т. 1 от ЗУСЕСИФ (изцяло външно възлагане));
- разходи за информация и комуникация – до 2 % от общите допустими разходи за проекти, при които размерът на финансовата подкрепа не превишава левовата равностойност на 100 000 евро, и до 1 % от общите допустими разходи по проекта - за всички останали проекти (при прилагане на формата по чл. 55, ал. 1, т. 1 от ЗУСЕСИФ (изцяло външно възлагане));
- разходи за командировъчни пари – съгласно *Наредбата за командировките в страната и Наредбата за служебните командировки и специализации в чужбина или съответните нормативни актове на друга държава-членка на ЕС*, в случаите, когато не е приложимо българското законодателство;
- непредвидени разходи за СМР – до 10 % от общите допустими разходи за СМР по проекта;
- разходи за подготовка на проекта – до 5 % от общо допустимите разходи по проекта;
- разходите за провеждане на кампании за популяризиране на резултатите от демонстрационния проект - до 20 % от общо допустимите разходи за проекта.

ПРИЛОЖИМ РЕЖИМ НА ДЪРЖАВНИ ПОМОЩИ

- Анализирани са режим „непомощ“ или режим „минимална помощ“ съгласно Регламент (ЕС) № 1407/2013, спрямо различните кандидати, дейности и на ниво изпълнител. Подробни разяснения и указания за приложимия режим са представени в Раздел 16. *Приложим режим на минимални/държавни помощи (ако е приложимо)* от условията за кандидатстване.
- На етапа на кандидатстване се попълват съответни декларации от кандидата и партньора.
- На етап кандидатстване общините (кандидати или партньори по процедурата) представят проект за изменение на счетоводната си политика и индивидуален сметкоплан към нея, с включени обособени счетоводни сметки /подсметки/, специално открити за проекта, както и разработени правила към счетоводната политика, уреждащи реда, по който ще се отчитат приходите и разходите по проекта, съгласно които същият ще бъде изпълняван. При подаване на искане за първо плащане по АДФФП кандидатите и партньорите-общини следва да представят утвърденото от кмета на съответната община изменение на счетоводната политика и индивидуалния сметкоплан към нея.
- Преди сключването на АДФФП, при наличие на настъпили промени в декларираните обстоятелства, кандидатите, чиито проектни предложения са одобрени за финансиране, представят нова декларация. На този етап Управляващият орган ще извършва документална проверка на декларираните данни от одобрените кандидати в декларацията за минимални и държавни/помощи.

ОСОБЕНОСТИ ПРИ ПОДАВАНЕ НА ПРОЕКТНИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ

- Проектно предложение по процедурата може да бъде подадено от кандидата или от оправомощено/упълномощено от него лице **единствено чрез попълване на уеб базиран формуляр за кандидатстване с квалифициран електронен подпис чрез системата ИСУН 2020**: <http://eumis2020.government.bg>
- За попълване на формуляра за кандидатстване трябва да се съобразят условията за кандидатстване по процедурата и да е съгласно Приложение № 5 към тях - *Указания за попълване на формуляр за кандидатстване и подаване на проект по процедура „Изпълнение на демонстрационни проекти в областта на управлението на отпадъците“ чрез ИСУН 2020.*
- Документите, които трябва да бъдат представени за целите на кандидатстването, както и изискванията за техния формат (ако има такива) и за подписване (ако има такива) са описани в раздел 24. от условията за кандидатстване.
- Документите, за които е отбелязано, че се изискват „в оригинал“, трябва да бъдат подписани с електронен подпис от лицето, имащо правата да го подпише.

ОСОБЕНОСТИ ПРИ ОЦЕНКАТА НА ПРОЕКТНИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ

- Проектни предложения **не се оценяват**, ако не са подадено чрез ИСУН 2020, както и ако е подадено **след определения в насоките за кандидатстване, част „условия за кандидатстване“**, краен срок.
- **Всеки кандидат по процедурата може да подаде само едно проектно предложение.** При неизпълнение на това изискване, комисията поканва кандидата да оттегли писмено подадените от него повече на брой проектни предложения. В случай че кандидатът не извърши оттеглянето, комисията ще оцени само последното подадено проектно предложение (в срок), а останалите проекти няма да бъдат допуснати до оценяване и производството за тях ще бъде прекратено.
- Оценката се извършва на база на методология и критерии, одобрени от Комитета за наблюдение на оперативна програма „Околна среда 2014 - 2020 г.“ (ОПОС 2014 - 2020 г.). Методологията и критериите не подлежат на изменение по време на процеса на оценка.
- В случай че две или повече проектни предложения са класирани на етапа на техническа и финансова оценка с еднакъв брой точки, но при недостатъчен финансов ресурс, при класирането предимство се дава на това проектно предложение, което е подадено първо в срока на кандидатстване в ИСУН 2020.
- Проектно предложение, което е оценено с 0 точки по някой от критериите за техническа и финансова оценка, няма да бъде предложено за финансиране.

Процедура чрез подбор на проекти
„Изпълнение на демонстрационни проекти в областта на
управлението на отпадъците“

- *Разяснения по процедурата:*

Кандидати или партньори по процедурата могат да искат разяснения по *условията за кандидатстване* в срок до три седмици преди крайния срок за подаване на проектното предложение, като изпращат въпроси по електронна поща на адрес programming@moew.government.bg.

Разясненията от Управляващия орган се дават по отношение на условията за кандидатстване, **не съдържат становище относно качеството на проектното предложение** и са задължителни за кандидата.

Писмени отговори се публикуват в системата ИСУН2020 и на интернет страницата на ОПОС (секция „Оперативна програма Околна среда“, от Единния информационен портал на европейските структурни и инвестиционни фондове www.eufunds.bg) в 10-дневен срок от получаване на искането за разяснения, но не по-късно от две седмици преди крайния срок за подаване на проектните предложения.

- *Срок за подаване на проектни предложения:*

до 2 месеца от обявяване на процедурата (индикативно средата на м. август 2019 г.)